

GENSCHE WOORDE EN UITDRUKKIJNGE
Deel XXXI

**kaak, kaak,
nen twiedekker!**

*Bijnen geschart...
en oetiekend dzer*

Eddy Levis & Gill. Van Geert

**Van den oavend
goa'k mee mijn ta-
pietse uit**

Syn.: "'k Ga iene
goan opscharte; 'k
goa iene goan op-
doen": Ik ga mij een
lief zoeken.

Het "tapietse" slaat
hier werkelijk op een
tapijtje dat door de
jongedames opge-
rold onder de arm
werd meegenomen
om in de danszaal op
de harde stoelen of
banken te leggen,
maar ook had het de
signaalfunctie naar
de jongens vrijers-
voeten toe; ik ben
beschikbaar, ik ben
vrij.

**Ne gruute lantirre
mee een klein lucht-
se**

1. Een groot hoofd

met weinig verstand. Gezegd van iemand die uitwendig heel veel schijnt voor te stellen, doch inwendig zwak, onbekwaam of van geringe waarde is.

"Groote lanteirns met weynig licht" (1799 - Vader Gys)

2. Wordt ook gezegd tegen iemand die in een ander zijn licht staat.

Ne muurzielaide... dat es't zuuste ras

"Ne muurzieker" wordt gezegd van een bastaardhond zonder welbepaald ras. Het enige bijzondere dat er aan is, is dat hij tegen de muur plast. "Muurzielaide" is dan de ietwat verfranste "kakmadammenversie".

Plaat 37

En kenner kik die mee 't lierke uitgoan uuk

's Nachts gaan stelen. "Lierken" is hier een kleine ladder. Ook: "Als t'hij mee 't lierke niet uitgeweest es, hee't hij 't toch vaste g'hèwe": heeft hij niet gestolen, hij is er toch niet eerlijk aangekomen, zegt men als zinspeling op datgene wat iemand bezit. Om in te breken gaf men mekaar een "lierke": men stelde zich met de rug tegen datgene dat beklommen moest worden, de handen samengevouwen en naar beneden uitgestrekt. De klimmer zet één voet in de samengevouwen handen, de andere op een schouder, om zo omhoog te komen.

Ook: "Een voetse zette".

DE STEKKERE: (op de tafel wijzend)

"Ge goa liever **mee 't lierken uit**, in?"

("Oe èwer oe zotter", p. 5).

Ik goa weere veuruit gelijk de zeeldroaiers

Syn.: " 't Affeceer nie; hij (z') affeceert gelijk buuneknuupe; 't zit gien avancen in; hij ès nuut op avance; hij affeseert (avanceert, affeseert) gelijk 't gès in de winter; hij hee zijn affeseerschoene nie an: van d'affeseersteke hee 't jij uuk nog nie g'huurt; doar kom gien avancement in; hij hee niemands hoaste; ge moet U nie hoaste zul manneke; hij zal uuk niet doen in een hoastigheid.

Achteruitgaan in zijn werk of in zijn studies. Een zeeldraaier is een lijndraaier, een touwslager die werkzaam is op de lijnbaan in de touwslagerij. Een "zeel" is een touw van ongeveer een vinger dik. Touwslagers gaan achterwaarts om hun touwen te slaan.

Een andere verklaring is dat de touwen door het in elkaarstrengelen steeds maar korter worden wanneer ze hun afwerking naderen.

Diene Charel zoe de katte in den donker pakke

Charel: mansnaam Karel, ook in de betekenis van: "ne kadee, ne nummeroo, dat es mij uuk iene, dat es uuk nen oardegen Tieste". Tieste: mansnaam (< Fr. Baptiste): een zonderling mens.

"...in den donker knippe": het is een schijnheiligaard. Hij doet kwaad als hij denkt niet gezien te worden. Ook: hij kan de vrouwen niet met rust laten als hij denkt niet gezien te worden.

Syn.: "De kisse uit, de schaamte uit": men werpt alle schaamte af, als men denkt niet gezien te worden.